

gebruikt worden, waarin hier en daar een be-
rijnde psalm te vinden is? Een psalmbundel
bezuigt men niet; wordt althans niet, zelfs niet
naast de gezangen, gebruikt.

Het besluit van de Synode heeft dus geen
andere betekenis dan deze, dat men opnieuw
heeft willen betuigen, dat men eigenlijk in de
Unie de Gereformeerde kerken niet als Gere-
formeerde wil erkennen. Wanneer zullen de
oogen daarvoor opengaan? Wanneer zullen
wij in Duitsland een terugkeren zien tot de
Gereformeerde leer en kerkenorde?

Gemengd Nieuws.

Hij, die uit een Europeesche stad zich naar Jeru-
salem verplaatst, moet daar gebruik van melk
zeer missen. Maar daaruit mag men niet opmaken,
dat het land daar geen melk oplevert. Jeruzalem
heeft maar weinig landbouwende dorpen in zijne nabij-
heid; daarbij moet de melk wegens de slechte we-
gen van die dorpen naar Jeruzalem met zijne 15,000
inwoners gedragen worden, hegeen een groot deel
van het jaar niet geschieden kan, zonder dat de melk
door de groote hitte verzuurt.

Anders wordt het een 2-4 uur zuid-oostelijk van
Jeruzalem, daar vindt men een groote menigte geiten
en schapen, terwijl de bevolking schier uitsluitend
van melk en brood leeft. In het voorjaar, als het land met
frisch groen overdekt is en de lammeren geboren
worden, kunnen de herdersstammen de melk, die hunne
kudden voortbrengen, niet verbruiken. Het is dan de
tijd, dat deze leiden naar het verkoopende van buter,
kaas en gedroogde sure melk tot voor hen noodig
geld verdienen. De buter wordt bereid van zoute
melk, die men in geleidelijke schakel, tot dat de buter
heeft afgescheiden. De karnemelk wordt tot het
kookpunt verhit en dan gedroogd in stukken tot de
grootte van een ei.

Wilde bijen komen in Palestina schier niet meer
voor. Wel legt men zich met gunstig gevolg op de
bijenteelt toe. Dus nog steeds is het heilige land het
land, waar melk en honig vloeit, al is het ook niet
in beken en stroomden.

WINCKEL.

Voor Kinderen.

Na vele dagen.

II.

Op zekeren tijd, toen onze soldaat te midden
der suikervelden wandelde, zag hij een grooten,
sterken neger, die in het rustuur rechte in het
gras lag. De soldaat ging naar hem toe en
groette hem. De neger, die zooveel vriendelij-
kheid van een blanke niet gewend was,
sprong verbaasd op, en groette zeer nederig
terug.

Er begon nu tusschen die twee een praatje
over alles en allerlei. Ten slotte vroeg de soldaat:
»Hoe heet gij?»

»Lange, Benjamin,» was 't antwoord.

»Nu Benjamin» sprak de soldaat, »ik zal u
eens wat voorstellen. Zoudt ge graag kunnen
lezen?»

»Zeker» antwoordde de slaaf; »al de blanken
kunnen het ook en zij doen het graag; het is
zeer prettig, maar hoe zal ik 't leeren?»

»Dat zal ik doen Benjamin, als ge er we-
zenlijk lust toe hebt.»

Dat verzekerde de neger en de soldaat
sprak: »Ik heb er één voorwaarde bij, en die
moet ge trouw houden. Al wat ik u leer moet
gij weer aan minstens één ander leeren. Wilt
ge dat beloven?»

De neger nam het aan.

De soldaat was zoo goed als zijn woord.
Reeds denzelfden avond begonnen de lessen.
Allereerst moest de zwarte natuurlijk de let-
ters leeren. Dat duurde heel lang. Want de
meester had het vak nooit uitgeoefend, en
wist niet recht hoe het spel aan te vatten.

Daarbij bezaten ze geen spellboek of zoo iets.
De neger moest de letters leeren uit stukken van
een krant, die de soldaat meebrengt. Ook werden
de letters hem wel voorgeschreven met krijt op een
plank. Lange Benjamin, teekende ze dan na; zoo
leerde hij tevens wat schrijven, doch, als ge-
zegd, 't ging niet gauw. Alleen over 't a, b, c,
hadden ze een groot jaar werk.

Doch »waar een wil is, is een middel» zeg-
gen de Engelschen, en dat bleek ook bij onze
neger. Bijna elken avond kwam hij trouw en
deed zijn best. Na twee jaren was hij de leers-
kunst nagenoeg meester en dat was goed ook.
Want zijn onderwijzer, die inmiddels tot ser-
geant was bevorderd, werd verplaatst en moest
voor goed denkelijk afscheid nemen.

»Gebeurt meer, dat leerling en meester van
elkaar moeten, maar niet altijd is het afscheid
zoo hartelijk als dit. Nu, daar was reden voor.
Want niet alleen had de soldaat zijn zwarten
vriend geleerd, zijn kennis vermeerderd en
ook zijn verstand ontwikkeld, maar hij had
den slaaf tevens gesproken — al was 't ook
niet veel gebrek — van de hooge en eeuwige
dingen, waaraan onze krijgsman zelf maar al
te weinig had gedacht. Niet dat ik zou dur-
ven zeggen, dat de soldaat reeds een bekeer-
de man was, maar toch — hij had geen lust meer
in het zondig leven dat hij vroeger leidde en
las, als hij gelegenheid had, in den Bijbel, dien
hij met veel moeite was machtig geworden.
Dat deed hij dan meestal hardop, en de neger
zat er met open mond en ooren bij te luisteren.
De soldaat moest echter telkens ophouden,
omdat de leerling allerlei vragen deed, over
dingen die hij niet begreep. De meester zat
daar vaak een uur lang te denken. Evenwel —
het woord Gods is niet geschreven juist voor
de wijzen. Ook de eenvoudigen kunnen het
verstaan, ja, soms beter dan de geleerden. De
neger, al begreep hij niet alles, onthield veel,
en dat deed hem goed, gelijk ook den soldaat.

Als gezegd, deze vertrok en wat van hem
werd weet ik niet. »K hoop, dat het hem niet
is gegaan als Noach's immerdieren, en ook
dat de lezers begrijpen wat daarmee bedoeld
wordt.

(Wordt vervolgd.)

AAN VRAGERS.

Welk verschil is er, vraagt H. D., tusschen
ambtenaar en beampte.

Oorspronkelijk bestaat er tusschen die wo-
orden geen verschil. »Beampte» wil zeggen:
»een die met een ambt bekleed is», en »ambt-
naar»: »een die een ambt uitoefent». Dat
komt op 't zelfde neer.

»Gebeurt evenwel vaak, dat woorden in den
loop des tijds, al waren ze oorspronkelijk niet
verschillend, toch in beteekenis van elkaar
gaan afwijken. Om bij ambt te blijven, dat
woord is oorspronkelijk 't zelfde als ambacht.
Toch zal nu niemand spreken van het 'ambt'
van een smid, of het 'ambacht' van een predi-
cant.

Met ambtenaar en beampte is het eenigzins
op gelijke wijze gegaan. Het eerste is tegen-
woordig een hogere titel dan het laatste.
Griffiers, inspecteurs enz. zijn ambtenaren; maar

zij die op de spoorwegen als conducteurs werk-
zaam b. v. zijn spoorweg-beambten, enz.

Een tweede vraag (van M. O.) luidt:
»Moet men zeggen aan iets denken of om
iets denken?»

Hierop is eigenlijk niet rechtstreeks en kort-
weg te antwoorden.

In sommige gevallen kan men beide uitdruk-
kingen gebruiken, namelijk als 't beteekent:
let daarop, b. v.

»Denk er om (of aan), vriend, wat men jong
leert blijft ons bij.»

»Maar wanneer ik bedoel: »vergeet dat niet»,
dan gebruik ik om b. v.

»Gij moet een boek meebrengen; denk
er om.»

»Ik heb er niet om gedacht» (d. i. ik heb
'vergeeten.)

Zeg ik daarentegen aan iets denken, dan
wil dit zeggen: er zijn aandacht op vestigen,
het bepeinen b. v.

»Ik heb veel aan u gedacht.»

»Wanneer ik u mijn legerstee

»Aan u denk in stille nachten» enz.

Denken om iets is dus meer oogenblikkelijk,
terwijl denken aan meer gelijk op denken over
iets. Gemakkelijk is 't echter niet in al deze ge-
vallen altijd het fijne onderscheid te vinden.

En eindelijk een vraag die reeds te lang
op antwoord wacht. 't Is waarom men bij bo-
eken van een *Franschen* titel spreekt. Daarmee
wordt dan bedoeld het blad, 't welk men in
vele boeken aantreft vóór het eigenlijke titel-
blad, en op 't welk de titel met een enkel woord
is aangeduid.

Voor zoover ik weet, geschiedt dat evengoed
in Nederlandsche als in Fransche en andere
boeken. Er bestaat dus geen reden om dien
titel bepaald *Fransch* te noemen, te meer daar
er ook vroeger geen onderscheid bestond.

De beste verklaring dunkt mij deze: *Frans-
che* is een verbaasting van: »voorhandsche» —
d. i. de titel, die voor de hand ligt, die 't eerst
komt en dient om den eigenlijken te beschut-
ten en voor morsig worden te bewaren. »Voor-
handsch» kan licht bij vlug spreken tot »ver-
handsch» en eindelijk, toen men 't niet meer
begreep, tot »fransch» zijn geworden. Ik heb
de naaisters wel eens hooren spreken van
»oversans», wanneer bedoeld werd »overshands».
De Nederlanders hier en in Afrika maken 't zich
bij 't spreken graag makkelijk.

HOOGENBIJK.

Gereformeerde Gezindheid.

Ned. Geref. Kerken.

DIETALLEN: Meppel, C. L. F. Van Schelven te
Oude-Wetering, J. J. A. Ploos van Amstel te Reims-
dal, J. v. d. Velden te Buitenpost, Leeuwarden, L.
Wagenaar te Heeg, N. A. De Groot te Rotterdam,
C. H. Van Kesteren te Kollum, Bodegraven,
C. Boon te 's-Gravenzande, H. J. Reijl te Zevenhoven,
en A. Van Schelven, emer. pred. te Oude- en Nieuwe-
Wetering.

BEROEVEN: Rijnsumageest, J. J. A. Ploos van Am-
stel te Reimsdal, Meppel, J. J. A. Ploos van Am-
stel te Reimsdal, Werkendam, C. A. S. Steens-
Visser te Rijnsoord, Gouda, W. Van den Bergh te
Voorhuizen, Oudshoorn, C. Boon, oefenaar te
's-Gravenzande.

BEROEVEN: Charlois en Delft, C. W. J. Van Lum-
mel te Waarden, Kamerik, G. Davelaar te Ede.

Christelijke Gereformeerde Kerk.

BEROEVEN: Rouveen, J. v. Anken te Hoogeveen, — Lin-
nen, J. Olfinga te Dedemsvaart, — Schooneveld, C.
M. W. Plet te Seeburg, — Diever, H. Dijkstra te
Doornik, — Schiedam, J. Goedbloed te Zierik-
zee, — Kamperland, A. Delfos te Zoeterwoude.

BEROEVEN: Geest, H. De Koning te Uithoorn, —
Emmeloord, K. Van Goor te Almkamp aan den
Nieuwendijk.

Synodale Genootschapskerk.

TOT DE EVANGELISATIEBEDIENING TOEGELATEN:
De heeren N. L. Den Burger en G. Mansvelt, candidaten
aan de Rijks-Universiteit te Utrecht, de heeren C. De
Hoogh, cand. aan de Rijks-Universiteit te Leiden, de
heer A. De Vink te IJsselstein.

BEROEVEN: TOEGANG VAN BEROEVEN: Har-
ringcamp en Dirksdorp, A. M. A. Reijnders te
Aartsdorp.

TWAALFDE: Doetinchem, Den Boer te Muiden,
v. d. Bergen te Gelselaar, Pierson te Hall, Reesbe te
Vilzingen, Heesen te Wierdum, J. Jones te Wier-
veld, Kijf, Boerna te Hoogerkerk, Gerritsen te Wier-
dum, Jonker te Elbeem, Oort te Zutten, Kan te Veip
en Cammerlaet te Goor.

ZESTAL: Ter Apel, A. Buisling Damsté te Olden-
zaal, P. Damsté te Musselkanaal, A. S. Van Berde te
Veenhuizen, J. H. Leemhuis te Sijde-Kanaal, H. C.
Wanrooi te Vlachtwedde en C. Woudman te
Berkhout.

DIETAL: Dokkum, D. A. Brinkerink te Twist, J.
M. J. Hoog te Terwoldse en A. De Jong te Hooge-
beintum.

BEROEVEN: Kars (Zee), Z. J. Reijers te Bemolen
(N.-Br.) — Denekamp (O.), J. C. De Hoog te Let-
telbert en Ennassil (Gr.) — Westmaas, C. Routh-
hoorn te Oud-Beerland, — Kuntze, A. W. Houtte te
Sint, — 's-Gravenzande, — Zeydel, S. Dijkstra te
Hilversum, — Broek op Langendijk, J. Bolkstein te
Ter Aar, — Nijelstede, J. Schrijver te Sloten, —
Charlois, J. H. Geselschap te Kampen, — Zetten, W.
De Lange te Bruchem, — Waterlandkerke, A. J.
Van Riet te Oude-Nederp, — Noordeloos, J. W. F.
Gokius du Sart te Nieuwe- en St. Joostland, — Ar-
nhem, J. Vermeer te Zwolle, — Nijkerk en Ophel-
munt, A. J. Looij te Veenendaal, — Vilzingen, J.
Ouwens te te Sluis, — Moonsdijk, S. H. Bui-
tendijk te IJsselstein, — Bar en Latum en Odijk, G.
Mansvelt, cand. te Utrecht, — Elam, L. W. De Groot
Dreus te Spanbroek, — Herkingen, W. Van Asch te
Eeten, — 's-Heerenburg, P. B. C. Pantelooek te Am-
sterdam.

AANROEPEN: Koudijk, J. Zegers te Haamstede, —
Nieuwe, W. De Visser te Metlward, — Somme-
dijk, H. Westrik te Oud-Vommers, — Hendrik-Ido-
Aldrecht, J. Van Walsen te Alfen aan den Rijn, —
Wijlsum, W. Korneze te Noord-Zijpe.

BEROEVEN: Heer en Kerke, W. Trip van Zoudt-
land te Hatten, — Kerkdijk, J. Van Walsen te
Alfen aan den Rijn, — Schaarsbergen, G. W. A. De
Veer te Middelburg, — Kars, Z. J. Reijers te Be-
zoelen, — Oosterzee en Echten, G. Spilkerboer te
Krimpen aan den IJssel, — Amsterdam (Hoogdutch),
J. J. Langen te Noordhorn, — Koudkerke, W. Ger-
riesen te Wierden, — Liden, E. I. Homoet te Op-
beunsel, — Hippolitushoef, M. Th. Laurman te Zuid-
Zijpe, — Kromme, H. Van der Meulen te Haas-
recht, — Breda, W. de Jager te Heerlen, —
Rouveen, P. Kijtenbelt te Hoevelaken, — Sprang, S.
Steenwijk Visser te Rijnsoord, — De Bildt, N. War-
molts, te Seeburg, — Molkenwerf, M. I. Sanders
te Sluisdijk, — Schiermonnikoog, W. C. Van Sen-
den te Blitterswijk, — Heinkensand, L. Smits, cand.
te Noordwijk.

Evangelisch Lutherische Kerk.

ZESTAL: Amsterdam, C. A. Freylen te Leiden, P.
Groot te Utrecht, J. A. Helwig en J. C. Manssen te
's-Hage, I. E. Schröder te Amhem en P. Van Wijk
Jr. te Rotterdam.

Advertentiën.

De Ned. Geref. Kerk te Somme-
dijk (doeleurende), heeft zeer drin-
gend behoefte aan een eenvoudig, doelmatig

KERKGEBOUW

en zoekt met de hulpe des Heeren daartoe
te geraken.

De WelEerw. Heer Ds. BAJEMA heeft voor
dit doel zijn kostelijke Leere de afgestaan:
»DE EISCH DES HEEREN enz.»

Er zijn ongeveer drie à vier duizend gulden
noodig. De raad der Kerke verzoekt dringend
de hulpe van allen, die Sion beminnen, door het
plaatsen van aandelen af 100.— of 50.—
tegen 4 pCt., en door vrijwillige bijdragen.

Nadere inlichtingen te bekomen bij den onder-
geteekende, Consul, die zich volgaarne belast
met de ontvangst van de gaven der liefde.

De Koning der Kerke bewege de harten en
zegne deze pogingen.

Namens den Kerkeraad,

A. O. SCHAAPFMA.

Kralingen, 2 November 1888.

Essenchof 291.

(395)

TER LEEN.

Iemand van onbesproken levenswandel, Ned.
Geref. (doeleurende), vraagt ter leen 1500 gulden
tegen 5 pCt. rente met jaarlijkse aflossing
van 300 of 500 gulden, naar verkiezing. Zelf
voor pl. m. 6000 gulden aan roerende goederen
bezittende, kan hij een borg stellen, die voor
pl. m. 6000 gulden aan vaste goederen bezit.
Wie der B. B. kan hem daaraan helpen?
Brieven franco, lett. B. P., bureau van dit blad.

De beste orgels voor kerken,

als zijnde het schoonst en krachtigst van
geluid, zijn de HARMONIUMS van ALEX-
ANDRE, PERE et FILS, gebouwd in massief
eikenhouten kast.

Vraag de geillustreerde prijs-courant aan
Th. J. JANSSEN, te 's-Heertogenbosch, en M. R.
BREEBAART, Damrak 23, Amsterdam,
agenten voor Nederland. (380)

MAR. BREEBAART, Damrak 23,

Amsterdam.

FINE SORTERING AMERIKAANSCHES ORGELS.

ORGELS speciaal voor Kerkgebruik.

Reeds 260 bekroningen. Vraag Catalogi.

Uitgaven van J. A. WORMSER, te Amsterdam.

Het Werk van den Heiligen Geest,

DOOR

Dr. A. KUYPER.

Drie delen van pl. m. 20 vel.

Prijs f 7.50.

Deel II verscheen dezer dagen en deel III
is ter perse. Een stempeelhand voor de drie
delen wordt in gereedheid gebracht.

Dagen van Goede Boodschap,

DOOR

Dr. A. KUYPER.

I. IN DEN KERSTNACHT; II. DE PAASCHMORGEN;
III. OP DEN PINKSTERDAG; IV. OUD EN
NIEUWJAAR, verscheen eersdaags.
Vier bundels elk van 12 à 13 vel post 8.
Prijs van het gehele werk f 3.60. Gebonden
in 4 stempeelhanden f 5.60.

De Vleeschwording des Woords,

DOOR

Dr. A. KUYPER.

Een deel post. van pl. m. 19 vel.
Part. prijs f 1.90. Gebonden f 2.40.

Uit het Woord.

BIJBELSTUDIËN

VAN

Dr. A. KUYPER.

Tweede serie. Deelen I, II, III.
Part. prijs per deel f 3.40. Gebonden f 3.90.

HONIG UIT DEN ROTSSTEEN.

DOOR

Dr. A. KUYPER.

Part. prijs f 2.90. Gebonden f 3.40.

WENHAM-ECLIPSE-GASLAMPEN

te hebben overtuigd.

VAN DEN BERG & Co.,

Prins Hendrikade 163, Amsterdam.

Bijzonder geschikt voor Localiteiten, Fabrieken en Winkelkasten.

EN besluite tot geenerlei verlichting, alvorens zich van de

enorme lichtkracht en lage prijzen onzer

WENHAM-ECLIPSE-GASLAMPEN

te hebben overtuigd.

te hebben overtuigd.

te hebben overtuigd.

te hebben overtuigd.

te hebben overtuigd.

te hebben overtuigd.

te hebben overtuigd.

te hebben overtuigd.

te hebben overtuigd.

te hebben overtuigd.

te hebben overtuigd.

te hebben overtuigd.

te hebben overtuigd.

te hebben overtuigd.

te hebben overtuigd.

te hebben overtuigd.

te hebben overtuigd.

te hebben overtuigd.

te hebben overtuigd.

te hebben overtuigd.

te hebben overtuigd.

te hebben overtuigd.

te hebben overtuigd.

te hebben overtuigd.

te hebben overtuigd.

te hebben overtuigd.

te hebben overtuigd.

te hebben overtuigd.

te hebben overtuigd.

Amerikaansche Orgels.

Steds voorhanden groote sortering Ameri-
kaansche Orgels, in alle prijzen en verschillende
modellen, voor Huis, Zaal en Kerk, in het

Piano- en Orgel-Magazijn

van

G. A. GOLDSCHMEDING,

Warmoesstraat 141, Amsterdam.

Het Calvinisme

en de Kunst.

REDE

OVERDRACHT VAN HET RECTORAAT

DER

VIJZE UNIVERSITEIT

op 20 October 1888

DOOR

D^r. A. KUYPER.

Prijs f 0.90.

Amsterdam. J. A. WORMSER.

Bij A. JONGBLOED, Leeuwarden, verscheen:

Eén Hoofd, maar ook één Lichaam.

Een woord over den gebroken toestand van
de Gemeente des Heeren.

DOOR

D^r. J. J. A. PLOOS VAN AMSTEL.

40 pag. druks.

Prijs 25 Cents, bij 25 Exempl. f 5.—.

Bij de meeste boekhandelaren te bekomen.

Bij mij verscheen:

ACTA

der

VOORLOOPIGE SYNODE

van

NEDERDUITSCH GEREFORMEERDE KERKEN.

gehouden te Utrecht,

1888.

EERSTE GEDEELTE.

Prijs f 0.90.

Amsterdam. J. A. WORMSER.

Amsterdam. J. A. WORMSER.

Amsterdam. J. A. WORMSER.

Amsterdam. J. A. WORMSER.

Amsterdam. J. A. WORMSER.

Amsterdam. J. A. WORMSER.

Amsterdam. J. A. WORMSER.

Amsterdam. J. A. WORMSER.

Amsterdam. J. A. WORMSER.

Amsterdam. J. A. WORMSER.

Amsterdam. J. A. WORMSER.

Amsterdam. J. A. WORMSER.

Amsterdam. J. A. WORMSER.

Amsterdam. J. A. WORMSER.

Amsterdam. J. A. WORMSER.